

Ročník VII.

Číslo 10 / říjen 2021

Zdarma

Hranický zpravodaj

- ❖ TÉMA: HRANICE USILUJÍ O LEPŠÍ KVALITU OVZDUŠÍ
- ❖ LETNÍ KINO PROMÍTNE DOKUMENT KAREL
- ❖ EKOLTES POSUZOVAL, JAK LIDÉ TŘÍDÍ ODPADY
- ❖ ROUŠKY PATŘÍ DO MUZEA

„Jsme tu pro druhé lidi, především pro ty, na jejichž úsměvu a blahu závisí naše vlastní štěstí.“

Albert Einstein

Do světa fantazie a úsměvů můžete nahlédnout na Staré radnici v Hranicích na výstavě Emmy a Barbory Srncových, která se jmenuje Cesta ke štěstí. Reprofoto

Výročí 28. října 1918

Letos si dne 28. října připomeneme 103. výročí vzniku samostatného československého státu. Je to nejdůležitější státní svátek České republiky a symbolizuje vznik naší novodobé státnosti. K obvyklým projevům oslav patří jmenování generálů prezidentem a udílení státních vyznamenání ve Vladislavském sále na Pražském hradě.

Bohužel, pro řadu našich občanů je to však v současné době už jen jeden z řady dnů volna, jehož smysl se poněkud vyprázdnil. A pro většinu školáků a studentů je to jenom jedno z mnoha dat, o kterých se ve škole učí. Tento postoj obecně souvisí s ústupem vlastenectví jakožto projevu náklonnosti k vlastní zemi, identifikace s ní a ochoty se pro její blaho a svobodu angažovat. Je to velká škoda, tisíce lidí za naši svobodu a suverenitu položily život a mělo by být povinností nás všech se v tento den jejich památce poklonit.

Svátek 28. října to ostatně v našich novodobých dějinách neměl jednoduché. V době meziválečné byl klíčovým svátkem spontánně slaveným širokou veřejností. Dokonce i půvabná dětská kniha Josefa Čapka Povídaní o pejskovi a kočička, poprvé vydaná v roce 1929, obsahovala kapitolu o blížícím se 28. říjnu, ve které její autor popisoval, jak sháněli vlajku, aby si ozdobili domeček.

V roce 1939 byl protektorátní vládou tento svátek zrušen a demonstrace k připomenutí 28. října v téže roce byla okupačními orgány krvavě potlačena. Krátké oživení tradice slavení 28. října, k němuž došlo po druhé světové válce, skončilo Únorem 1948 a v roce 1951 byl tento svátek přejmenován na Den znárodnění. A kapitola „Jak pejsek s kočičkou slavili 28. říjen“ byla z Čapkovy knihy pro děti na dlouho vypuštěna.

Původní význam byl tomu to dni vrácen až v roce 1989. Od roku 1993 platil však tento svátek pouze pro nově vzniklou Českou republiku, na Slovensku se až do roku 2020 neslavil. V téže roce byl však slovenským parlamentem schválen jako státní svátek, který ale není dnem pracovního volna. Prosím, již nikdy si nenechme vnutit zmanipulovaný výklad našich dějin a navždy uchovejme ve svých srdcích památku 28. října.

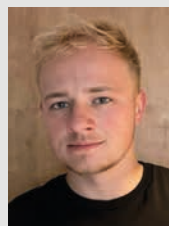
PhDr. Vladimír Juračka, 1. místostarosta města

Jaký je váš oblíbený recept a co rádi vaříte?

Zdenka Valoušková
asistentka účetní

Nejraději vařím bezmasá jídla. Můj nejoblíbenější pokrm je čubrica, což je balkánské jídlo z brambor a oliv. Doma se pak vždycky zavdčím svíčkovou, rádi mají i kuře na paprice, lasagne nebo kynuté anglické rohlíky. Ráda experimentuju a zkouším recepty z různých kuchařek. Minimálně jednou za týden upeču i něco sladkého, například míša řezy, kremeše nebo piškotové rolády. Se sladkým to kvůli kilům ale nesmím přehánět.

Martin Valenta
strážník městské policie

Myslím, že umět vařit by měla být dnes povinnost snad každého muže. Od té doby, co žiji sám na vlastní noze, jsem se musel naučit o sebe postarat. Není to nic těžkého. Na „mas-terchefa“ to sice ani zdaleka není, ale nějaké ty základy zvládnout zcela dokonale. Jinak rád vařím spíše masitá jídla – ryby, kuřecí, vepřové, pak už nějaká ta příloha a máte hotovo. Řekl bych, ale že má specialita jsou pizza šneky. Každý si je zatím vychvaloval. Jednoduchý recept, avšak jdou udělat stokrát jinak.

Jakub Trčka
šéfkuchař

Mé povolání je šéfkuchař v restauraci Tiskárna v Hranicích a současně mám výrobu marmelád, sirupů a pečených čajů Nikoleta-Maria a výrobu na chilli grilovací omáčky k masu a sýrům Chillila. Oblíbených receptů mám spoustu – baví mě ty složitější, které jsou časově náročné, ale vše se odvíjí od volného času. Rád si s jídlem hraju a snažím se, aby bylo zajímavé a něčím zvláštní. Pokrmy vařím hodně přírodní a nechávám vyniknout suroviny, ze kterých je pokrm připraven – tedy mým nejčastějším kořením je pepř. Vařím jak českou kuchyni, tak i zahraniční, a to především italskou. Pracoval jsem 12 let v Itálii a jejich kuchyni jsem si oblíbil tím, jak mají vše zpracované, jednoduché a nezůstane skoro nikdy žádné zbytky. Mým oblíbeným pokrmem jsou špenátové knedlíky s parmazánem a šalvějovým máslem, které jsou jednoduché a zároveň velice chutné. A v tom je ta krása italské kuchyně.

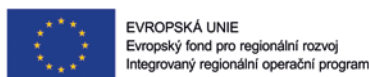

Marta Pavelková
důchodkyně

Co ráda jím a co ráda vařím? Bydlím na venkově, u nás se doma vždycky vařilo, pocházím z početné rodiny. Skladba jídla byla vždy ovlivněna ročním obdobím a to mi tak nějak zůstalo i přesto, že dnes je dostupnost a sortiment potravin celoročně až neuvěřitelný. Jaro si neumím představit bez hlávkového salátu a k tomu rýži s dušenými hovězími plátky, roštěnkami, španělskými ptáčky, různými závitky až po hovězí guláš s knedlíkem. Léto je pro mě ve znamení nových brambor, zeleninových salátů, nejvíce okurkového, a drůbeže. Také letní grilování, opékání až po bramboráky smažené pod širým nebem, to jsou pro mě gastronomické zážitky. S podzimem přichází chuť na husu a zvěřinu. Zima je ve znamení zabijačky a to je pak dobrot! Vařím hodně, ráda ochutnávám i jinou kuchyni než tuzemskou, je zdrojem inspirací a poznání, jak jinak využít běžné suroviny.

(tic)

Školáci v Drahotuších se těší z nových tříd

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Základní škola v Drahotuších se dočkala nových polytechnických učeben, které město vybudovalo v nevyužívaných prostorách bývalé pošty.

Celý projekt řešil rekonstrukci dlouhodobě nevyužívaných prostor pro potřeby rozvoje polytechnického vzdělávání na základní škole v Drahotuších a byl spolufinancován Evropskou unií, Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci Integrovaného

operačního programu. Z celkové výše investice 7,7 milionu korun jsme získali dotaci 6 milionů korun.

Drahotušská škola se potýkala s nedostatkem prostor, které neumožňovaly zajištění kvalitního zázemí včetně nezbytného vybavení pro výuku odborných předmětů. Obecným cílem přitom je rozšířit zájem žáků o odborné předměty již na základních školách. Škola v Drahotuších má

zpracovaný školní vzdělávací program DRAŠKA, podle kterého se chce více zaměřovat také na výuku technických a odborných předmětů a na výuku cizích jazyků. Pro tuto výuku však nedisponovala vhodným zázemím spolu se zařizovacími předměty a materiálem. To se ale vybudováním nových učeben mění.

Díky realizaci projektu vznikly zcela nové prostory, těsně navazující na stávající objekt základní školy. Nyní probíhá jejich rekonstrukce a stavební úpravy stávající infrastruktury, včetně zajištění bezbariérovosti. Ná-

sledným krokem bude pořízení vybavení a nábytku laboratoří a dílen nebo specializovaných učeben a nákup výukových pomůcek a technického vybavení laboratoří, učeben a kabinetů. Počítá se také s kompenzačními pomůckami – s pořízením žakovského psacího stolu vhodného k invalidnímu vozíku (školní lavice pro tělesně postižené) a židle pro žáky, kteří potřebují zajistit podporu sedu (pojízdňné křeslo pro tělesně postižené). Samozřejmě je zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu.

(bak)

Obec Lhotka oslavila 650 let

K obcím, které letos slavily 650 let od první písemné zmínky, se přiřadila také Lhotka. V sobotu 11. září se na návsi po slavnostním úvodu představili hasiči z Velké, taneční skupina Hollywood stars crew, byl slavnostně odhalen obnovený znak Lhotky a pokřtěna publikace o historii a současnosti obce. Americký step předvedla Taneční škola Sester Hlavinkových. Ná-

vštěvníci si mohli prohlédnout staré i nové fotografie Lhotky, výstavu nástrojů vesnických řemesel a obrazy lhotického malíře Metoděje Dubskeho. Na návsi se také neplánovaně objevilo několik autoveteránů. Pro děti byl připraven skákací hrad, dětské hry a projížďky na koni. Počasí oslavám přálo, což se odrazilo i na hojně účasti.

(bak)

Foto: Petr Bakovský

z deníku strážníka

Foto: archiv Městské policie

Nejen člověk je tvor společenský, ale i takové drobné černožluté potvůrky mají zřejmě rády lidskou společnost. Jak jinak si totiž vysvětlit, že si na autobusové zastávce u hypermarketu začaly vosy budovat ani ne tak hnízdo, ale spíš rovnou sídliště. Zřejmě chtěly pokonverzovat s cestujícími, případně si zaletět na kus řeči a na gáblík do nedalekého obchodu.

Tento užitečný hmyz, který například loví mouchy nebo opyluje byliny, má však jednu nepříjemnou vlastnost. A to, že s oblibou používá své jedovaté žihadlo, a to opakovaně. Je sice pravda, že to desáté bodnutí už nemá tu sílu, ale ani tak není o co stát. Navíc vosy rozhodně nejsou samotářky.

Alergici a malé děti by se ale měli vyhnout byt' jen jedinému žihadlu. Naštěstí si neznalých obyvatel zastávky všimla bdělá cestující a po jejím upozornění následovala razantní akce hasičů a městské policie. Hasiči hnízdo odstranili a městští policisté byli připraveni zatknout každého, kdo by se z hnízda pokusil o útěk.

(bak)

Hranice si připomněly výročí úmrtí T. G. Masaryka

Město Hranice si opět připomnělo 1. československého prezidenta T. G. Masaryka. Jeho památce se u příležitosti již 84. výročí jeho úmrtí přišli k Památníku T. G. Masaryka na Školním náměstí poklonit zástupci města v čele s 1. místostarostou PhDr. Vladimírem Juračkou, dále zástupci Vojenské posádky Hranice, Československé obce legionářské, ředitelé škol a další. Na akci, která se uskutečnila v úterý 14. září, se podílel také Sokol Hranice a Klub vojenských důchodců.

(bak)

Foto: Petr Bakovský

Hraničtí asistenti prevence kriminality se osvědčují

Hraničtí asistenti prevence kriminality se v Hranicích osvědčují jak v terénu, tak i v prezentaci na veřejnosti. U Městské policie Hranice působili čtyři asistenti prevence kriminality již od roku 2016. Původně byly jejich mzdy hrazeny z dotace Úřadu práce. Od roku 2018 jsou jejich mzdy hrazeny z dotací Ministerstva vnitra České republiky. Počet asistentů

se klesl na dva, ale město chce i nadále v tomto projektu pokračovat a využívat jejich zkušeností. Tento projekt je spolufinancován z Ministerstva vnitra České republiky v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni 2021.

Hraničtí asistenti prevence kriminality například vypomáhají na přechodech pro chodce, při kontrolách ubytoven pro so-

ciálně slabší skupiny, kontrolách dětských hřišť, problémových lokalit či míst, kde se vyskytují bezdomovci. V době koronavirové krize působili i na kontrolním stanovišti při vstupu do Hranické nemocnice.

(bak)

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ekoltes posuzoval, jak lidé třídí odpady

Takovéto příměsi dokážou bioodpad zcela znehodnotit. Foto: Petr Bakovský

Na první pohled je zřejmé, že tady se dá ještě hodně vytřídit. Foto: Petr Bakovský

Jak dobře vlastně lidé v Hranicích třídí? To chtělo zjistit vedení města i společnost Ekoltes Hranice, a proto nechal Ekoltes Hranice provést podrobný rozbor obsahu sváženého odpadu. A výsledky nebyly zrovna potěšující.

Ve čtvrtek 9. září provedla specializovaná firma JRK rozbor sváženého bio odpadu a komunálního odpadu ze sídlišť v Hranicích. Podrobné a komplexní výsledky budou zveřejněny, jakmile budou zpracovány. Již nyní je ale z předběžných čísel

jasné, že máme v třídění odpadů co zlepšovat.

Například v 1350 kilo bio odpadu bylo 29 kg příměsí. Největším podílem byly plasty 13,8 kg a gastro odpad 8,2 kg, což je celkově asi 2 až 3 % odpadů, které nepatří do bio složky. Z toho jednoznačně vyplývá, že občané ve své podstatě znehodnocují materiál pro kompostování již na svém vstupu. I několik kilo nežádoucího odpadu dokáže znehodnotit objem bio složky v celém sváženém popelářském voze, protože ty jsou vybavené

lisem pro úsporu místa a hutnění. A takto zhutněné příměsi se již nedají z bio odpadu separovat. Ruční separace je časově a finančně natolik náročná, že nepřipadá v úvahu.

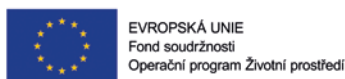
Špatně dopadl také další rozbor, jehož cílem byl komunální odpad. Ten obsahoval kolem 70 % příměsí složek odpadu, které lze separovat. Nejvíce byly znovu obsaženy plasty a dále kovové obaly – plechovky. Je velkou škodou, že v komunálním odpadu se ve velké míře objevují zrovna kovy, které jsou

pro druhotné zpracování velice vhodné.

Výsledky rozboru představitele Ekoltesu nepřekvapily a jen potvrdily předpoklad, že separace odpadů na Hranicku je sice na dobré úrovni, ale k dokonalosti má velmi daleko.

Chceme tedy znovu apelovat na všechny, kterým životní prostředí a jejich vlastní okolí není lhostejné, aby se zamysleli nad možnostmi předcházení tvorbě odpadů, případně nad jejich separací a možnou ekologickou likvidací. (mm)

Město pořídilo nové kompostéry pro občany

Díky dotaci pořídilo město Hranice od září dalších 600 kompostérů o obsahu 800–950 litrů, aby podpořilo zkvalitnění nakládání s odpady. Podporou systému domácího kompostování v Hranicích a místních částech město Hranice dlouhodobě usiluje o snížení množství komunálního odpadu. Kompostování upřednostňuje další využití odpadů, a tudíž předchází jejich vzniku. Kompostéry budou zapůjčovány občanům především na základě jejich zájmu v minu-

losti, nicméně zájemci se mohou přihlásit u Mgr. Kateřiny Cyzové na e-mail: katerina.cyzova@mesto-hranice.cz.

Kompostéry město pořizuje dlouhodobě. Již v roce 2017 jsme zakoupili 281 kompostérů, v roce 2021 to bylo dalších 550 kompostérů. Jak v minulých letech, tak i nyní město získalo na nákup kompostérů dotaci a i tento projekt je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí. Celková hodnota projektu činí téměř 1,2 milionu korun, z toho většinu pokryje dotace ve výši jednoho milionu korun. (bak)

Školní rok začal, kdy budou prázdniny?

Sotva začal školní rok, již se zkušenější žáci a rodiče těší na nějaké ty prázdniny. A nebudou muset čekat dlouho. Na všech základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích se mohou na první volno těšit v říjnu, kdy na středu 27. října a pátek 29. října případnou podzimní prázdniny. Ve čtvrtek 28. října je státní svátek. Vánoční prázdniny budou zahájeny ve čtvrtek 23. prosince 2021 a skončí v neděli 2. ledna 2022. Vyučování začne v pondělí 3. ledna 2022.

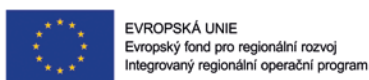
První pololetí bude ukončeno v pondělí 31. ledna 2022, jednodenní pololetní prázdniny budou

v pátek 4. února. Jarní prázdniny pro okres Přerov začínají v posledním možném termínu, tedy 14. až 20. března. Například Olomouc je má již od 21. února.

Velikonoční prázdniny připadnou na čtvrtek 14. dubna 2022, volno je i na Velký pátek a Velikonoční pondělí. A ty nejdůležitější, tedy hlavní prázdniny začnou v pátek 1. července a potrvají do středy 31. srpna. A 1. září 2022 začne ten kolotoč nanovo.

Organizaci školního roku v základních školách, středních školách, základních uměleckých školách a konzervatořích vydává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (bak)

Začala oprava chodníků a obnova přechodu

Město Hranice zahájilo v druhém zářijovém týdnu rekonstrukci chodníku na Trídě Československé armády. Jde o zhruba kilometrový úsek od mostu přes Veličku po dlel kasáren až po autobusovou zastávku na konci ulice Hranická.

Oprava řeší nevyhovující stav, protože chodník nesplňuje sou-

časné požadavky na bezpečnost, má zborcený povrch a vyskytují se na něm prohlubně. Nevyhovují ani sklony a výšky obrubníků.

Dojde k úpravě podkladové vrstvy a výměně dosavadních dlaždic. Chodník nově doplní prvky prostorové orientace pro samostatný pohyb nevidomých

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

a slabozrakých; přibude varovný pás ze speciální dlažby pro nevidomé a vodící linie tvořená obrubníkem o výšce 60 mm.

Akce bude stát 4,3 milionu korun a město na ni získalo dotaci z Evropské unie ve výši 90 % užitelných nákladů. Chodník má být dokončen na začátku prosince.

V říjnu bude také zahájena oprava chodníku v ulici Alešova. Také tato akce je spolufinancována z prostředků Evropské unie.

V týdnu od 13. září byly rovněž zahájeny stavební práce na výstavbě přechodu pro chodce přes silnici I/35 v ulici Československé armády u Bonveru. Akce v hodnotě 730 tisíc korun bude dokončena do 31. října 2021. Přechod splní všechna bezpečnostní kritéria, například zde bude pomocí ostrůvku zúžena vozovka, aby byla dodržena délka přecházení do sedmi metrů. Přechod je upraven jako bezbariérový. (bak)

Vyšla Vlastivěda města Hranice

Nejnovější kniha, která shrnuje historii Hranic a okolí, vyšla v září a k dostání je v Turistickém

informačním centru na zámku. Knihu také získají hranické školy a žáci budou díky ní poznávat historii svého města. „V knize jsou stručně pojednány dějiny města, nejvýznamnější přírodní a historické památky, ale také historie jednotlivých ulic města a jeho místních částí. Kniha je určena všem, které Hranice zajímají. Má formát A4 a obsahuje takřka pět set fotografií a reprodukcí dobových plánů, map a obrazů,“ sdělil její autor Jiří J. K. Nebeský, který se dlouhodobě zabývá regionální historií a na svém kontě má řadu publikací o Hranicích.

Hranické letní kino promítne dokument o Karlu Gottovi

Velký zpěvák, velké plátno. Celovečerní dokumentární film Karel nabídne hranické letní kino **v pátek 8. a v sobotu 9. října** vždy od 19 hodin. Pro diváky budou k dispozici ohřívače a v prodeji bude také punč. Předprodej vstupenek je v Turistickém informačním centru na zámku, případně online na www.kultura-hranice.cz. Prodej vstupenek je možný také přímo na místě, začíná od 18 hodin.

Dokument Karel přináší ojedinělý pohled do soukromí a duše Karla Gotta. Díky jeho upřímné otevřenosti vznikl nezvykle osobní, až intimní pohled na život slavného zpěváka. Současně ve filmu nechybí Gottův nadhled a humor. Režisérka Olga Malířová Špátová vstoupila se svou kamerou tam, kde sláva končí a kde se z fenomenálního Zlatého slavíka Karla Gotta stává pouze Karel, nadšený malíř, milující manžel a táta svých dcer. Diváci uvidí jedinečný filmový portrét plný nečekaných vzpomínek. **(red)**

Paměť národa: film Samoty o osudech Němců po válce

Večer s Pamětí národa se uskuteční **v úterý 12. října** od 19:30 hodin v Zámeckém klubu v Hranicích. Na programu bude promítání dokumentárního filmu Adama Drdy – Samoty, který vypráví o osudech Němců po válce. Po promítání filmu se uskuteční beseda o filmu, ve kterém vzpomínají pamětníci na osudy Němců po válce, ale také o činnosti pobočky Paměť národa Střední Morava. Vstup je zdarma.

Projekt Paměť národa je největší databází svého dru-

hu v Evropě. Mapuje úděly lidí perzekuovaných během nacistického či komunistického režimu. Vydává písemné či zvukové publikace s autentickým vyprávěním osudů pamětníků. Garantem projektu je organizace Post Bellum, vyhledávající pamětníky, kteří by mohli přinést své zajímavé příběhy. V tomto ohledu je možné kontaktovat Jitku Andrysovou, koordinátorku vzdělávacích projektů Paměť národa Střední Morava, telefon: 777 763 388. **(red)**

Světový unikát Hranická propast má nové pohlednice

Nejnovější pohledy Hranické propasti a Hranického krasu jsou v prodeji v obou hranických infocentrech. Foto: Kateřina Macháňová

V Turistickém informačním centru stále rozšiřují nabídku suvenýrů, aby si každý návštěvník mohl uchovat vzpomínku z návštěvy Hranického krasu. K dostání jsou například turisty nejoblíbenější dřevěné známky a nalepovací vizitky. Pro nadšence máme v nabídce i turistický deník s motivem profesionálního potápěče na titulní straně. Sběratelé vzpomínek na ledničku si mohou vybrat hned ze tří druhů magnetek Propasti.

V nabídce jsou i informační letáky a brožury, které shrnují vznik tohoto jedinečného úkazu a různé zajímavosti a pověsti s ním spojené. K dispozici jsou také pohledy s fotografiemi

Propasti a přilehlého okolí, ke kterým teď přibýly dva zcela nové. Jeden s nich se zaměřuje na Hranický kras. Na druhém je nádherná fotografie Propasti při západu slunce od fotografa Martina Hufa.

Veškeré propagační materiály můžete zakoupit přímo v Turistickém informačním centru na zámku nebo v Infocentru Hranická propast. Pokud máte zajímavý tip na suvenýry, které by propagovaly Hranickou propast nebo město Hranice a okolí, napište nám své náměty na e-mailovou adresu infocentrum.zamek@mkz-hranice.cz.

Kateřina Macháňová

OZNÁMENÍ

o době a místě konání voleb

Starosta města Hranic dle § 15 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, oznamuje:

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se uskuteční
dne 8. října 2021 od 14:00 hodin do 22:00 hodin a
dne 9. října 2021 od 8:00 hodin do 14:00 hodin

Místem konání voleb

ve volebním okrsku č. 1 je volební místnost: Základní škola a mateřská škola Hranice, Šromotovo náměstí 177
pro voliče bydlící v ulicích:
28. října, Čechova, Hranická, K. Čapka, Kollárova, Kpt. Jaroše, Křížkovského, Mostní, Motošín, Přátelství, Purgešova, Šromotovo náměstí, Trávnícká, Třída Československé armády, U Splavu

ve volebním okrsku č. 2 je volební místnost: Základní škola a mateřská škola Hranice, Struhlovsko 1795
pro voliče bydlící v ulici:
Struhlovsko

ve volebním okrsku č. 3 je volební místnost: Základní škola a mateřská škola Hranice, Studentská 1095
pro voliče bydlící v ulicích:
Erbenova, Hájkova, Husitská, Hvězdoslavova, Kramolišova, K. Světlé, Nerudova, Obránců míru, Olomoucká, Patrice Lumumby, Polní, Studentská, Galašova - č.p.: 156, 157, 158, 164, 168, 169, 170, 171, 172, 175, 591, 999, (druhá část ve vol. okr. č. 6)
Vrchlického - č.p.: 180, 348, 419, 526, 534, 559, 563, 573, 702, 704, 705, 706, 707, 709, 710, 718, 719, 720, 721, 754, 802, 886, 897, 898, 899, 900, 907, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 991, 1032, 1124, 1146, 1193, 1209, 1242, 1335, 1336, 1392, 1460, 1466, ev. č. 99, ev. č. 163, (druhá část ve vol. okrsku č. 6)

ve volebním okrsku č. 4 je volební místnost: SSOŠ Flajšar I, Jaselská 832
pro voliče bydlící v ulicích:
Jiřího z Poděbrad, M. Švabinského, Potštátská, Rybníční, Tovární, Žižkova, Nádražní-č.p.: 308, 332, 399, 450, 498, 551, 555, 556, 557, 623, 735, 740, 878, 1008, 1045, 1046, 1060, 1123, 1203, 1227, 1261, 1285, 1286, 1287, 1319, 1320, 1321, 1552, 1599, 1600, 1846, (druhá část ve vol. okr. 18)
Nová - č.p.: 1288, 1289, 1290, 1299, 1300, 1301, (druhá část ve vol. okr. č. 9)

ve volebním okrsku č. 5 je volební místnost: Mateřská škola Sluníčko, Plynárenská 1791
pro voliče bydlící v ulicích:
Mlýnský příkop, Plynárenská, Rezkova, Palackého - č.p.: 1468, 1469, 1542, 1906, 2039, (druhá část ve vol. okr. č. 7 a vol. okr. č. 8)

ve volebním okrsku č. 6 je volební místnost: Základní škola Hranice, Tř. 1. máje 361
pro voliče bydlící v ulicích:
Na Hrázi, Galašova - č.p.: 649, 851, 1253, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, (druhá část ve vol. okr. 3)
Náměstí 8. května - č.p.: 363, 364, 366, 367, 368, 2027, (druhá část ve vol. okr. č. 7)
Tř. 1. máje - č.p.: 357, 358, 361, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1907, 1908, 2118, 2170 (druhá část ve vol. okr. č. 7 a vol. okr. č. 12)
Vrchlického - č.p.: 875, 896, 992, (druhá část ve vol. okr. č. 3)

ve volebním okrsku č. 7 je volební místnost: Gymnázium, Hranice, Zborovská 293
pro voliče bydlící v ulicích:
Dukelská, Jižní, Skalní, Sklený kopec, Za Račím potokem, Náměstí 8. května - č.p.: 1850, (druhá část ve vol. okr. č. 6)
Palackého - č.p.: 891, 892, 969, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 1154, 1174, (druhá část ve vol. okr. č. 5 a vol. okr. č. 8)
Tř. 1. máje - č.p.: 1783, 1784, 1785, 1786, 1901, 2148, (druhá část ve vol. okr. č. 6 a vol. okr. č. 12)
Zborovská - č.p.: 292, 293, 294, 295, 327, 466, 467, 468, 583, 656, 825, 826, 977, 996, 1109, 1129, 1157, 1183, 1274, 1422, 1549, 2012, (druhá část ve vol. okr. č. 8 a vol. okr. č. 9)

ve volebním okrsku č. 8 je volební místnost: Nemocnice Hranice a.s., Zborovská 1245
pro voliče bydlící v ulicích:
Pod Lipami, Pod Nemocnicí, Hromůvka-č.p.: 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1544, 2091, (druhá část ve vol. okr. č. 19)
Palackého - č.p.: 1512, 1513, (druhá část ve vol. okr. č. 5 a vol. okr. č. 7)
Zborovská - č.p.: 178, 222, 572, 606, 654, 803, 827, 1097, 1170, 1179, 1185, 1189, 1204, 1212, 1245, 1446, 1447, 1603, 1604, 1792, 1910, 2008, 2026, (druhá část ve vol. okr. č. 7 a vol. okr. č. 9)

ve volebním okrsku č. 9 je volební místnost: Střední zdravotnická škola Hranice, Nová 1820
pro voliče bydlící v ulicích:
Bělotínská, Cementářské sídliště, Družstevní (mimo č.p. 2210 – vol. okr. 12)
Nová - č.p.: 217, 223, 1430, 1454, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1992, (druhá část ve vol. okr. č. 4)
Zborovská – č.p.: 2056, 2057, (druhá část ve vol. okr. č. 7 a vol. okr. č. 8)

ve volebním okrsku č. 10 je volební místnost: Základní umělecká škola Hranice, Školní náměstí 35
pro voliče bydlící v ulicích:
B. Němcové, E. Krásnohorské, Farní, Janáčkova, Jiráskova, Jurikova, Masarykovo náměstí, Na Náspech, Olbrachtova, Pernštejnské náměstí, Pivovarské schody, Radniční, Svatoplukova, Zámecká

ve volebním okrsku č. 11 je volební místnost: Domov mládeže Střední lesnické školy, Jungmannova 616
pro voliče bydlící v ulicích:
Dobrovského, Hřbitovní, Jungmannova, Komenského, Pod Hůrkou, Pod Kobylankou, Švermova, U Kostelíčka, U Skalky, Za Lokálkou

ve volebním okrsku č. 12 je volební místnost: SSOŠ Flajšar II, Jaselská 832
pro voliče bydlící v ulicích:
Tř. 1. máje - č.p.: 243, 296, 328, 590, 876, 1013, 1063, 1067, 1078, 1259, 1260, 1279, 1280, 1281, 1329, 1330, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1781, 1782, 1916, 2063, 2074, (druhá část ve vol. okr. č. 6 a vol. okr. č. 7)
Družstevní – č.p. 2210 (ostatní č.p. ve vol. okr. 9)

ve volebním okrsku č. 13 je volební místnost: Osadní výbor, Velká 80
pro voliče bydlících v místních částech:
Lhotka, Velká

ve volebním okrsku č. 14 je volební místnost: Osadní výbor, Drahotuše, Nám. Osvobození 56
pro voliče bydlících v místních částech:
Drahotuše, Rybáře

ve volebním okrsku č. 15 je volební místnost: Osadní výbor, Valšovice 28
pro voliče bydlící v místní části:
Valšovice

ve volebním okrsku č. 16 je volební místnost: Osadní výbor, Slavič 86
pro voliče bydlící v místní části:
Slavič

ve volebním okrsku č. 17 je volební místnost: Osadní výbor, Uhřínov 8
pro voliče bydlící v místních částech:
Středolesí, Uhřínov

ve volebním okrsku č. 18 je volební místnost: Dům s pečovatelskou službou, Tovačovského 2000
pro voliče bydlící v ulicích:
Alešova, Bezručova, Jaselská, Máchova, Tovačovského, Wolkerova, Za Viadukty, Nádražní – č.p.: 339, (druhá část ve vol. okr. č. 4)

ve volebním okrsku č. 19 je volební místnost: Mateřská škola Pohádka, Palackého 1542 (sídlíště Hromůvka)
pro voliče bydlící v ulicích:
U Hromůvky, Hromůvka - č.p.: 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 2142, (druhá část ve vol. okr. č. 8)

ve volebním okrsku č. 20 je volební místnost: DMC Hranice, spol. s r.o., Havlíčkova 426
pro voliče bydlící v ulicích:
Dvořákovu stromořadí, Fuskova promenáda, Havlíčkova, Kropáčova, Partyzánská, Pod Bílým kamenem, Pod Křivým, Potoční, Přisady, Sady Čs. legií, Smetanovo nábřeží, Školní náměstí, Teplická, Tesaříkova, Tř. generála Svobody, Týršova, U Teplic, Žačkova

Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky (platným občanským průkazem, cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem České republiky nebo cestovním průkazem). Každému voliči budou dodány 3 dny přede dnem voleb hlasovací lístky. Ve dnech voleb volič může obdržet hlasovací lístky i ve volební místnosti.

V případě mimořádných opatření se průběh i místo voleb může změnit, proto prosím sledujte aktuální informace na www.mesto-hranice.cz

- Volební místnosti s možností bezbariérového přístupu

Letní kino

Hranice

ŘÍJEN

Předprodej vstupenek v TIC Hranice
a online na www.kultura-hranice.cz
Prodej vstupenek v pokladně letního
kina hodinu před představením

Hraje se za každého počasí
V areálu letního kina se budete
moci ohřát u ohříváčů

Není čas zemřít

Pá 1. 10. 19:00 hodin • 140 Kč

James Bond – agent 007 skončil
aktivní službu a užívá si zasloužený
odpočinek na Jamajce. Klid však
nemá dlouhého trvání – objeví
se totiž jeho starý přítel Felix Leiter
ze CIA a požádá ho o pomoc.

Akční, 163', TIT, 2021

Minuta věčnosti

So 2. 10. 19:00 hodin • 130 Kč

Jiří Langmajer v roli špičkového
kardiochirurga, který operuje svou dceru
a odjíždí s ní poté na severský ostrov.
Povedla se však operace? A vyrazil s ní
opravdu na dalekou výpravu? Co je fikce
a co realita?

Drama, 81', český, 2021

Karel

Pá 8. 10. 19:00 hodin • 130 Kč

Celovečerní dokumentární film Karel
přináší ojedinělý pohled do soukromí
a do duše Karla Gotta.

Dokumentární, 133', český, 2020

Karel

So 9. 10. 19:00 hodin • 130 Kč

Celovečerní dokumentární film Karel
přináší ojedinělý pohled do soukromí
a do duše Karla Gotta.

Dokumentární, 133', český, 2020

Tom a Jerry

Čt 28. 10. 19:00 hodin • zdarma

Hon kocoura a myši skoro zničí nejen
chystanou svatbu, ale i celý hotel.

Animovaný, 101', DAB, 2021

K příležitosti 103. výročí dne vzniku
samostatného čs. státu
Celý program na samostatných plakátech

Zdraví je v naší hlavě: beseda se spisovatelkou

Zdraví je v naší hlavě – to je tématem přednášky s besedou Ing. Jarmily Mandžukové, kterou pořádá městská knihovna.

Jarmila Mandžuková je známou českou odborníci na moderní gastronomii a zdravou výživu a autorkou řady knih. Přednáška je o nejdůležitějším tématu života – o zdraví. Zdraví každého z nás úzce souvisí se způsobem života, jaký vedeme. Tedy jak my sami ovlivňujeme svůj zdravotní stav. Přednáška by měla dát odpověď na to, zda platí oblibitní rčení „vše je v hlavě“, a odhalit souvislosti mezi tělem a psychikou člověka a poukázat na psychické pozadí tělesných onemocnění.

Jarmila Mandžuková má za sebou více než 90 knih, které se těší

oblíbě i u našich hranických čtenářů. Z nejnovějších lze jmenovat: Když viry útočí, Zdravé dýchání, Uklidte si v sobě, Slova, která pomáhají, anebo nejčerstvější novinka Ženy v ohrožení.

Na besedu s paní Mandžukovou zveme mimořádně do koncertního sálu v Zámecké ulici č. 118 v pondělí 4. října od 18 hodin. Přijďte se seznámit s výjimečnou ženou s nevyčerpatelnou energií a pozitivním myšlením.

Vstupné 50 Kč v předprodeji v Turistickém informačním centru na zámku i v místě konání akce. Při účasti je nutno dodržovat epidemiologická opatření. (mj)

Týden knihoven: beseda, burza a dílna pro děti

Týden knihoven se letos koná od pondělí 4. do soboty 9. října. Tento týden bývá ve většině knihoven zvláště rušno. I naše knihovna v tomto týdnu nabízí pro veřejnost několik zajímavostí.

Zahajujeme v pondělí besedou Zdraví je v naší hlavě. Besedovat přijede Ing. Jarmila Mandžuková, známá odbornice na moderní gastronomii a zdravou výživu a autorka desítek knih, které pomáhají.

Návštěvníci se mohou těšit i na tradiční a oblíbenou burzu na-

ších vyřazených knih za liberální cenu. Burza potrvá podle zájmu návštěvníků až do konce října, v jehož průběhu budeme podle potřeby doplňovat nabídku dalšími knihami. Navštívit burzu lze v době provozních hodin knihovny.

Máme také připraveno něco i pro naše mladší čtenáře i nečtenáře. Každé odpoledne (kromě středy) od 12 do 17 hodin mohou přijít děti na „Tvořivá odpoledne pro děti – téma podzim“. Po celou dobu pro ně budou v naší studovně připraveny drobné úkoly

Foto: Pixabay.cz

na pracovních listech, které prověří jejich tvořivost, znalost a kreativnost. K tomu jim pomohou připravené tužky, pastelky, nůžky.

Akce je vhodná pro děti od pěti let a každý si může vybrat z nabídky, na co sám stačí. Maminky a tatínky jsou s dětmi též vítáni. (mj)

Prima léto v knihovně: Co se četlo a desítky kilogramů odložených mobilů

Léto coby krásné období plné slunce, dovolených, nových zážitků a dalších příjemných věcí nám uběhlo snad rychleji než jiné měsíce v roce. Jsme rádi, že čtenáři do svých letních zájmů zařadili i hojně čtení.

Vždyť toto prázdninové léto si půjčili u nás v knihovně téměř 15 000 knih, časopisů a zaznamenali jsme více než 6 000 návštěvníků. A to nepočítáme, co si návštěvníci knihovny odnesli ke čtení z našich knihovních boxů, kam může kdokoli odložit své nepotřebné knihy a kdokoli si je naopak může vzít. Někdy najdeme i krabice či tašky s knihami za dveřmi nebo před knihovnou, často nám i kvůli tomu lidé volají. Pravidelně jsme také doplňovali naši knihobudku u zámku.

A které knihy o letních prázdninách v naší knihovně zabodovaly? Nejvíce byl zájem o Listopád Aleny Mornštajnové a Šikmý kostel od Karin Lednické. U dětí zase vícedílná série od Liz Pichon Tom Gates a kupodivu i novinka pro starší čtenáře od Muriel Barbery Růže sama. Smršť rezervací zaznamenala jarní novinka Kde zpívají raci od Delie Owens a očekávané Šikmý kostel 2.

Io prázdninách jsme v knihovně nakupovali a zpracovávali nové knihy, takže bylo stále z čeho vybírat a police s online objednanými knihami byly stále plné. Takže pro nás knihovnice radost.

Radost nám dělali i návštěvníci, kteří se zapojili do soutěže „Mobil do knihovny“. Velká krabice se

starými mobily u nás v knihovně se nedá ani uzvednout. Někteří návštěvníci se starými mobily říkali, že chtějí podpořit naši knihovnu, a byli mezi nimi i mnozí, kteří do knihovny ani nechodí. To bylo velmi potěšující. Často sesbírali staré mobily po celé své rodině. Tento měsíc bude firma Asekol a Olomoucký kraj celou akci vyhodnocovat, tak se nechme překvapit.

Krabice se starými mobily už nejde ani uzvednout. Foto: Marie Jemelková

Přejeme všem krásný barevný podzim bez virů a jiných nedobrych bacilů. (mj)

Hranice usilují o lepší kvalitu ovzduší

Hranice jsou perlou Moravské brány a zaslouží si zlepšení kvality ovzduší. Foto: Město Hranice

Zhoršená kvalita ovzduší je v Česku dlouhodobým problémem. Na mnoha místech opakovaně dochází k překračování zákonem stanovených limitů a znečištěné ovzduší stojí každého člověka v Česku v průměru tři čtvrtě roku života. Z údajů zveřejňovaných Ministerstvem životního prostředí a Státním zdravotním ústavem sice vyplývá, že v posledních letech došlo ke zlepšení situace, podle názoru odborníků se však tento trend může rychle zpomalit či zastavit.

V rámci Evropy se Česko pravidelně umísťuje mezi země s nejvíce znečištěným ovzduším. V minulém roce jsme v globálním hodnocení IQAir AirVisual skončili v první desítce zemí EU s nejhorším ovzduším. Aglomerace Ostravy, Karviné a Frýdku-Místku se často uvádí jako oblast s nejnižší

kvalitou ovzduší, stanovené imisní limity jsou však překračovány na dalších místech na celém území Česka.

Jak jsou na tom Hranice?

Také v Hranicích máme některé problémy s kvalitou ovzduší. Zejména v období nepříznivých rozptylových a meteorologických podmínek se opakují situace s nadlimitními koncentracemi suspendovaných částic PM_{10} a $PM_{2,5}$ (tuhé znečišťující látky, tedy tzv. poléťavý prach). Území města Hranic bylo proto Ministerstvem životního prostředí vyhlášeno jako oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší. (Zdroj: Zpráva o stavu životního prostředí města Hranic za rok 2018).

Hlavními zdroji znečištění suspendovanými částicemi jsou

kromě dálkového přenosu z Ostravska a Polska také místní průmyslová a zemědělská výroba a doprava. Velmi významným zdrojem jsou však lokální topeniště. Podle dat Českého hydrometeorologického ústavu se na znečišťování ovzduší PM_{10} v roce 2018 podílela lokální topeniště až z 58,7 %.

Znečištění ovzduší suspendovanými částicemi má bohužel významné zdravotní důsledky. Může způsobit snížení imunity a zvýšení náchylnosti k onemocnění dýchací soustavy. Opakující se onemocnění mohou vést ke vzniku chronické bronchitidy a ke kardiovaskulárním potížím.

Město se proto dlouhodobě aktivně zabývá problematikou zlepšování kvality ovzduší v Hranicích. V oblasti podpory ekologického vytápění poskytujeme

finanční příspěvky z programů kotlíkových dotací. Pravidelně v letních měsících provádíme zvýšenou očistu ulic za účelem snížení výskytu poléťavého prachu. Od podzimu 2017 nasadilo město do ulic nové elektrobusy, takže má od té doby jako jediné v republice plně elektromobilovou MHD.

Město také aktivně podporuje bezmotorovou dopravu, například výstavbou cyklostezek. Připomeňme nedávno dokončenou 1. etapu cyklostezky od ulice Partyzánská směrem k Ústeckému mostu, která spojuje město s lázněmi a sportovišti v Teplicích nad Bečvou. Nyní se rozbíhla také stavba druhé etapy cyklostezky Slavič – Drahotuše, která ještě letos propojí tyto dvě místní části. Město podpořilo cyklisty například také vybudováním nové cyklověže na vlakovém nádraží.

Elektrobusy po hranických ulicích jezdí již několik let. Foto: Petr Bakovský

První kola parkují v nové cyklověži. Foto: Petr Bakovský

Kvalitu ovzduší dlouhodobě monitorujeme

Pro přijímání dalších opatření i pro lepší informovanost obyvatel je nutné mít co nejpřesnější data. Kvalitu ovzduší proto sleduje město Hranice na svém území dlouhodobě a na základě zjištěných výsledků přijímá různá opatření. První systematická opatření ke zlepšení kvality ovzduší začalo město přijímat již v roce 2007. Poté v roce 2012 město realizovalo projekt Čisté ovzduší pro Moravskou bránu, v rámci kterého bylo zajišťováno měření kvality ovzduší a zveřejňování výsledků na webu města až do roku 2017. Přístrojové vybavení se však následně ocitlo na konci životnosti a neodpovídalo již požadavkům na kvalitu dat.

Proto město koncem roku 2018 zprovoznilo novou imisní monitorovací stanici pro měření kvality ovzduší. Monitorovací stanice, která kromě

měření koncentrací základních znečišťujících látek zajišťuje také sledování některých meteorologických údajů, je umístěna v areálu ZŠ Šromotovo. Naměřená data jsou prezentována na světelném panelu na budově ZŠ 1. máje a výsledky měření jsou také dostupné na webu města www.mesto-hranice.cz.

Na informačním panelu jsou zobrazeny základní údaje o kvalitě ovzduší, zejména hodnoty polétavého prachu PM_{10} za uplynulých 24 hodin a zároveň i jeho denní imisní limit. Dozvíte se také hodnoty oxidu dusičitého NO_2 a jeho imisní limit a stav ozónu. Na panelu zjistíte i základní meteorologické údaje, například teplotu, směr a sílu větru, či vlhkost.

Naše monitorovací stanice je navíc zahrnuta do sítě stanic Českého hydrometeorologického

Ilustrační foto: Pixabay

ho ústavu, čímž se podílíme na celostátním monitoringu kvality ovzduší a poskytujeme data do Informačního systému kvality ovzduší (ISKO).

Výsledky – limity plníme

Výsledky hodnot koncentrací polétavého prachu v ovzduší (PM_{10} a $PM_{2,5}$) za monitorované roky 2019 a 2020 jsou uvedeny v tabulce níže. Je zřejmé, že ani v jednom roce nebyly překročeny imisní limity, i když hodnota limitu pro $PM_{2,5}$ byla v roce 2019 přesně vyrovnaná.

	Průměrná roční koncentrace [$\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$]	
	PM_{10}	$PM_{2,5}$
2019	26,2	20
2020	20,6	14,9
Imisní limit	40	20

Z tabulky je také patrné, že došlo ke snížení úrovně znečištění jak PM_{10} , tak $PM_{2,5}$. Lze ale předpokládat, že na zlepšení kvality ovzduší měl vliv nouzový stav a lockdown vyhlášený v roce 2020 kvůli pandemii koronaviru.

Naměřené koncentrace dalších měřených látek, jako jsou oxidy dusíku nebo přizemní ozón, nepřekračují imisní limity. Koncentrace oxidů dusíku souvisí především se zatížením dopravou. Zvýšené koncentrace jsou pozorovány během ranní a večerní dopravní špičky. I tak byly koncentrace nízké, charakteristické pro městské pozadí.

Vysoké koncentrace přizemního ozónu O_3 jsou naměřeny převážně v letních dnech s vysokými teplotami a dlouhým časem slunečního svitu přes den. V zimě jsou koncentrace naopak nízké.

Celkově i přes zlepšení v posledních letech, a přestože se do limitů vejde, jsou dny, kdy je situace opravdu špatná. Město se dlouhodobě snaží kvalitu ovzduší pro své občany vylepšit, a proto přijímá řadu opatření, která k tomu mají dopomoci.

Informační tabule o kvalitě ovzduší je umístěna na rušné ulici, aby ji mohl sledovat maximální počet lidí. Foto: Petr Bakovský

Umístění monitorovací stanice

Umístění monitorovací stanice je zvoleno tak, aby bylo možné monitorovat celkovou imisní situaci v Hranicích, ne pouze jednotlivosti. Proto je naše stanice charakterizována jako pozadová, městská v obytné části. Tyto typy stanic nemohou být umístěny v přímé konfrontaci s případným zdrojem znečištění, tedy například u silnice nebo tam, kde je vysoký výskyt lokálních topenišť.

Existují i stanice úzce zaměřené na dopravu, ty ale neposkytují celkový přehled, z výsledků by prakticky „vypadly“ například vlivy lokálních topenišť, což je v Hranicích velmi významný zdroj znečištění. A zachycené výsledky by se pak týkaly zejména úzkého okruhu lidí v blízkosti umístění stanice.

Foto: Petr Bakovský

Město přispívá na výměnu starých kotlů

Spalovací zdroje na pevná paliva jsou významný zdroj znečišťování ovzduší. Modernější kotel je samozřejmě ekologicky přívětivější. Město Hranice proto stále přispívá občanům města, kteří uspěli v žádosti o dotaci na výměnu kotle v rámci programu „Kotlíkové dotace v Olomouckém kraji III.“ dalšími 7 % k nákladům uznaným Olomouckým krajem. Ve druhé a probíhající třetí vlně kotlíkových dotací bylo ze strany města dosud podpořeno celkem 52 žadatelů částkou ve výši přes 475 000 Kč.

Zároveň jsme ve spolupráci s Hranickou rozvojovou agenturou zajistili informační místo, na kterém byly poskytovány informace a rady o tomto dotačním programu.

V současnosti jsou aktuálně připravovány nové dotační programy pro podporu ekologické-

ho vytápění. Pro více informací doporučujeme sledovat stránky Olomouckého kraje (www.kr-olomoucky.cz) a Ministerstva životního prostředí (www.mzp.cz).

Na výměnu starých kotlů zbývá necelý rok

Jak jsme již zmínili, na celkovém znečištění ovzduší v Česku se velmi podstatně podílí vytápění domácností spalovacími zdroji na pevná paliva. Aktuální zákon o ochraně ovzduší proto stanovil pro provozovatele těchto spalovacích zdrojů podmínku zajištění minimálních emisních požadavků, které musí provozovatelé splnit nejpozději začátkem září příštího roku. Aby provozovatelé vyhověli zákonným požadavkům na emise, je nutné **nejpozději do 1. září 2022 vyměnit staré kotle** emisních tříd 1 a 2 za kotle s vyšší účinností a nižšími emisemi, které odpovídají **minimálně emisní třídě 3** podle normy ČSN EN 303-5.

Mít moderní kotel ještě samo o sobě ke splnění zákonných povinností nestačí. Důležitý je také způsob provozu spalovacího zdroje a jeho technický stav.

Jedním z nejdůležitějších faktorů je samozřejmě volba **vhodného paliva**. Zde pomůže výrobce vašeho zdroje tepla, který v technické dokumentaci specifikuje, pro která paliva je zdroj určen. Pouze pro tato paliva výrobce

garantuje výstupní emise, proto je spalování jiných paliv v daném zdroji zakázáno. Pokud je spalovací zdroj určen pro dřevo, topíme vždy pouze dřevem suchým a neznečištěným.

Aby se zamezilo nesprávnému provozování spalovacích zdrojů nebo provozování zdrojů ve špatném technickém stavu, stanovuje zákon o ochraně ovzduší u některých typů zdrojů povinnost provádět pravidelně nejméně jednou za tři roky **kontrolu jejich technického stavu a provozu**. Tato povinnost se vztahuje na zdroje na pevná paliva o tepelném příkonu od 10 do 300 kW včetně, které slouží jako zdroje tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění. Jedná se tedy o většinu kotlů na uhlí, dřevo nebo jiná pevná paliva, které bývají často umístěny v rodinných domech určených k trvalému bydlení i k rekreaci.

Chtěli bychom také upozornit na dodržování povinností při spalování **v otevřených ohništích**. Zde zákon umožňuje **pouze suché rostlinné materiály**, které nejsou znečiště-

né chemickými látkami. Například spalování plastů je přímým porušením zákona a pachatel se tak vystavuje vysokým sankcím. Legální není ani spalování mokrého listí, případně jiných rostlinných zbytků. Biologicky rozložitelný komunální odpad je v Hranicích možné umístit do hnědých kontejnerů, případně likvidovat jiným způsobem v souladu se zákonem a s obecně závaznou vyhláškou města.

Varujeme před spalováním plastů

Nespalujte plasty v domovních krbech a kotlech – zabráníte poškození svého zdraví a přispějete ke zlepšení životního prostředí

Při spalování plastových výrobků, například PET lahví, PE igelitových tašek, PVC kelímků, jiných plastových obalů a plastových hraček v lokálních topeništích, jako jsou domovní krby, kamna, kotle, nebo na otevřeném ohništi, dochází k podstatnému znečišťování ovzduší a k poškozování zdraví. Uvolňují se totiž plyny s obsahem nebezpečných znečišťujících látek. Spalováním plastových materiálů v lokálních topeništích přitom vzniká mnohem více nebezpečných škodlivin než jejich likvidací v průměrné spalovně, která je pro spalování takových látek technologicky přizpůsobena.

- Spalováním polyvinylchloridu (PVC – např. kelímky, lahve, domácí zboží, hračky) se uvolňuje oxid uhelnatý, chlorovodík, dioxiny a chlorované furany. Ty mohou zapříčinit vznik rakoviny nebo vrozených vad. Dioxiny se navíc hromadí a setrvávají v potravních řetězcích.
- Při spalování polystyrenu (PS – např. šálky, jídelních tácky, kartony na vejce, plastové přístroje) vzniká primárně oxid uhelnatý a styren. Tmavý kouř z hoření PS může dráždit oči a sliznice.
- Při spalování polyuretanů (PU – např. žaluzie, pěny, látky, kterými se povrchově upravuje dřevo, lepidla) vzniká žlutý kouř, ze kterého se uvolňují jedovaté plyny včetně kyanovodíku.
- Také při spalování gumy, dřeva ošetřeného impregnačními prostředky, baterií, olejů, azbestu nebo elektronických součástek se uvolňují další jedovaté plyny.

Proto důrazně upozorňujeme, abyste se vyvarovali likvidace odpadu spalováním v kamnech, kotlích a jiných lokálních topeništích nebo v otevřených ohništích!

SMOKEMANOVO DESÁTERO SPRÁVNÉHO TOPIČE

1. **Nebud' lhostejný k sobě ani ke svému okolí, zajímej se o to, co jde z Tvého komína.**
2. **Suš dřevo minimálně jeden až dva roky.**
3. **Nespaluj odpadky!**
4. **Nastav regulační klapky tak, aby vzduch mohl k palivu, oheň nedus.**
5. **Přikládej častěji menší dávku paliva než jednu velkou dávku za dlouhý čas.**
6. **Pravidelně čistí kotel a komín.**
7. **Používej moderní kotel či kamna.**
8. **Udržuj teplotu spalin za kotlem mezi 150 až 250 °C.**
9. **Nevyhazuj teplo oknem, nepřetápěj a top jen tam, kde potřebuješ.**
10. **Top tak, jak chceš, aby topil Tvůj soused.**

Ovzduší zatěžuje také nadměrná doprava

Při dopravních špičkách jsou ulice Hranic plné aut. Foto: Petr Bakovský

Jedním z podstatných zdrojů znečištění ovzduší je i doprava. Přes Hranice denně proudí tisíce aut.

Ukazují to čísla ze sčítání automobilů, které provádí Ředitelství silnic a dálnic přibližně každých pět let. Toto měření se týká dálnic a silnic I. a II. třídy, v Hranicích tedy dálnice, silnice I/35 (tah na Valašské Meziříčí), silnice I/47 (čtyřproudá komunikace od Lipníka směrem k Bělotínu a také silnice II/440 (od Potštátu přes Třidu I. máje, Šromotovo náměstí k silnici I/35).

Poslední měření proběhlo v roce 2016 a výsledky byly zveřejněny na jaře 2017. Ukazuje se, že v porovnání s předchozími sčítáními v roce 2010, kdy již byla krátce v provozu dálnice na Ostravu, se další část tranzitní dopravy přesunula na tuto dálnici. Zjištěná čísla ale také ukazují, že výrazně stoupla místní doprava, zejména se projevil nárůst provozu z průmyslové zóny na ulici Tovární a vlakového i autobusového nádraží. To výrazně zatěžuje Třidu I. máje, kde v nejzatíženějším úseku projíždělo v roce 2016 téměř 11 tisíc aut denně. Ještě o něco vyšší zatížení je na silnici I/35, kde v úseku od napojení ulice Teplické smě-

rem na Valašské Meziříčí mířilo denně téměř 12 tisíc vozidel.

Z výše uvedeného a provedených analýz vyplývá, že k větší eliminaci negativních vlivů dopravy ve městě by výrazně pomohlo zprovoznění Palačovské spojky. Přípravy stavby se vlečou již řadu let, ale přece jen pokročily a podle údajů Ředitelství silnic a dálnic by se mělo začít již v roce 2022. Plán je následující: výběrové řízení na zhotovitele v roce 2021, v roce 2022 vydání stavebního povolení a zahájení stavby a v roce 2025 její dokončení.

Protože množství aut k dobrému ovzduší nepřispívá, domluvil se město s Ředitelstvím silnic a dálnic, aby se na dálničních informačních tabulích při smogových situacích objevilo upozornění řidičům, aby do Hranic pokud možno nesjížděli, a tak se alespoň částečně snížil počet aut v ulicích.

Dále se v letních měsících provádí zvýšené čištění ulic, což má za cíl snížit zejména množství poléťavého prachu.

Výsadba zeleně pomáhá

Důležitou aktivitou města směrem ke zlepšení stavu ovzduší je dlouhodobá výsadba zeleně. Jednak je nutné nahrazovat

Ekoltes Hranice již řadu let v létě čistí ulice města. Foto: Petr Bakovský

přestárle stromy, které zejména při silných větrech ohrožují jak lidi, tak majetek, ale zároveň se město snaží přidat i zeleň novou. Není přitom jednoduché nalézt vhodné lokality, musí se dbát například na inženýrské sítě, problémy jsou i vlastnické vztahy.

Přesto se městu daří zeleň ve městě vhodně doplňovat. Například na podzim 2018 bylo v Hranicích vysazeno téměř 600 stromů, na 19 tisíc keřů a 2 600 živých plotů. Výsadby

proběhly celkem na 22 plochách ve městě a celková cena vysazených rostlin přesáhla 4 miliony korun.

Letos se nám podařilo rozšířit i zeleň v samotném centru města, přímo na Masarykově náměstí. Několik stromů zde bylo vyměněno za vhodnější druh, javor babyka. Dalších deset stromů bylo nově osazeno. U stromů byl kvůli specifickému podloží na náměstí instalován zavlažovací a odvodňovací systém.

Výsadba nových stromů na Masarykově náměstí. Foto: Petr Bakovský

Jak může každý z nás přispět ke zlepšení kvality ovzduší?

- V žádném případě nespálujeme odpad, protože při spalování plastů, gumy, umělých tkanin, mazacích olejů a dalších syntetických materiálů vzniká hustý kouř s toxickými škodlivinami, které mají často karcinogenní účinky.
- V otevřeném ohništi spalujeme pouze suchý a neznečištěný rostlinný materiál (suché listy nebo větve), nepřihazujeme odpadky. Ke

spalování volíme vhodné počasí, tak abychom ostatní sousedy neobtěžovali kouřem.

- Snažíme se využít možnosti ekologického vytápění, pokud je to možné.
- Kotle a kamna necháváme pravidelně seřadit a zkontrolovat. Komín si necháváme zveřejdovat a vyčistit.
- Šetříme energii v domácnosti. Větráme pravidelně, ale jednorázově.

- Především v zimním období sledujeme informace o stavu ovzduší a v případě zhoršené kvality nebo smogové situace dodržujeme doporučená opatření.
- Když je to možné, místo cesty autem jezdíme na kole nebo chodíme pěšky.
- Dáváme přednost veřejné dopravě před individuální cestou autem.
- Musíme-li autem do města, auto zaparkujeme na vhod-

ném místě a všechna plánovaná zastavení obejdeme pohodlně pěšky.

Budme ohleduplní a řídme se jak zákonnými povinnostmi, tak i zdravým rozumem. Společně tak významně přispějeme ke kvalitě ovzduší v Hranicích i v okolí. Děláme to pro svoje zdraví a zdraví svých blízkých.

**Přílohu připravili
Petr Bakovský a Michal Kočnar**

Vánoční strom rozsvítí v pátek 3. prosince Olga Lounová

„Já miluju Vánoce, ty český Vánoce,“ zpívá zpěvačka a herečka Olga Lounová, která v pátek 3. prosince zahájí v Hranicích vánoční trhy a rozsvítí vánoční strom.

Lidé se i letos mohou těšit na pestrý hudební program, na kluziště, betlém nebo třeba Ježíškovu poštu. Pokud to vládní opatření umožní.

Městská kulturní zařízení Hranice připravují novou vánoční výzdobu města a uvítají spolupráci s dobrovolníky, kteří se do přípravy chtějí zapojit a přispět k navození vánoční atmosféry ve městě. Zájemci se mohou hlásit u dramaturgyně Městských kulturních zařízení Hranice Mirky

Krůpové na e-mail: dramaturg@mkz-hranice.cz.

Na vánočních trzích nesmí chybět vůně punčů a tradiční vánoční zboží. Zájemci o prodej ve vánočních stáncích se mohou hlásit pracovníci Městských kulturních zařízení Hranice Pavlíně Fackové na e-mail: ucetni@mkz-hranice.cz. Přihlašovací formulář je na stránkách www.mkz-hranice.cz. **(red)**

Zpěvačka Olga Lounová vystoupí v pátek 3. prosince na rozsvícení vánočního stromu. Foto: archiv umělce

Roušky patří do muzea

Pevně doufáme, že koronavirová pandemie jednou skončí a svět se vrátí do starých kolejí. Nicméně pryč už je ta doba, kdy lékařské roušky a respirátory byly nedostatkovým zbožím a lidé stáli fronty před galanterií a sami si z látky vytvářeli ochrannou dýchací cestu doma na šicím stroji. Látkové roušky dnes už skoro nikdo nenosí. Přesto na ně nezapomeneme. Patří do muzea, kde se stanou memem dnešní doby pro budoucí generace.

tem dnešní doby pro budoucí generace.

Máte-li doma staré látkové roušky, třeba i nepovedené první kusy, přineste je prosím do hranického muzea na Starou radnici (vstup je z Radniční ulice). Nebo je můžete donést do Turistického informačního centra na zámku.

Za muzeum děkuje

Mgr. Marek Suchánek,
vedoucí muzea a galerie

Roušky, které už nepoužíváte, můžete donést do hranického muzea. Foto: Marek Suchánek

Jaké se budou nosit plavky? Známe už výherce soutěže

Téměř stovka dětí se zapojila do soutěže „Návrhář plavek“, která probíhala během výstavy „Plavky“ v muzeu na Staré radnici.

Ceny pro výherce věnovala společnost Fatra Napajedla. Pro tři nejlepší návrháře plavek poskytl spoustu vodních hraček – míče, plavací kruhy, lodičky, nafukovací zvířátka.

Vybrat trojici vítězných plavek nebylo vůbec lehké. Mladí návrháři se odvážali a představili nové trendy v oblasti módy plavek. Využívali při své tvorbě nejen pastelky a barvy, ale také nejrůznější materiály – několik modelů využilo i vylisovaných květů různých rostlin.

První místo získala Gabriela Čevelová za maceškové plavky. Na bílý podklad zvolila aplikaci – vylisované květy macešek.

Druhé místo patří trojici návrhářů ze Základní školy Struhlovsko. **Matěj Rušar, Josef Mynář a Nikola Škrobánková** si mákli na modelu pánských plavek, kde kombinovali řady barevných pruhů s třísněmi.

Třetí místo patří Zdislavě Markové za jednoduchý model plavek, který zdobí výrazný dřevěný motýl v růžové barvě podložený stříbrným motýlem. Plavky lemuje anglický nápis „This took me hours to make“, kterým mladá návrhářka sděluje zásadní informaci – že výroba jí zabrala hodiny.

Vítězové si své ceny mohou vyzvednout u průvodkyně v muzeu na Staré radnici. Všem účastníkům děkujeme za nádherné návrhy.

Nada Jandová,
za muzeum na Staré radnici

Vítězné plavky. Foto: Nada Jandová

fatra®

Vydejte se po stopách Josefa H. A. Gallaše

Jeden z nejvýznamnějších hraničských rodáků, Josef Heřman Agapit Gallaš, žije v širším povědomí Hraníčanů především díky ulici zvané „Gallaška“, ve které vyrostlo panelové sídliště se stovkami bytů. Gallaš byl mužem mnoha profesí – lékařem, malířem, spisovatelem, historikem, knihovníkem či dobrodincem.

Ve svém domě na své vlastní náklady provozoval špitál pro chudší obyvatele Hranic, založil veřejnou knihovnu i několik studijních nadací pro nemajetné. Zanechal po sobě bohatou písemnou pozůstalost tvořenou desítkami spisů na nejrůznější témata, z nichž byl za jeho života publikován pouhý zlomek. Pojďme si tohoto výjimečného obyvatele Hranic představit trochu blíže.

Josef Gallaš se narodil 4. dubna 1756 jako jedno z deseti dětí

Autoportrét J. H. A. Gallaše. Foto: Jiří Necid

malíři a sochaři Františkovi Gallašovi a jeho ženě Magdaléně, rozené Vojtkové. Dva roky po Josefově narození se však rodina přestěhovala do Blanska, protože otec František od svého švagra získal zakázku na sochařskou výzdobu

tamního kostela. Po tříleté pauze se v roce 1761 rodina trvale usazuje v Hranicích v domě čp. 170, který vlastnila již od roku 1754. Jako dítě Josef Gallaš navštěvoval hraničskou farní, tzv. normální školu, která se nacházela v místech dnešní Základní umělecké školy na Školním náměstí. Přestože po otci projevoval výtvarné nadání zejména v malířství a řezbářství, kvůli těžkému úrazu, který v dětství utrpěl, mu matka předurčila kariéru kněze.

Proto odchází studovat do Lipníka nad Bečvou na piaristické gymnázium a poté do Olomouce na navazující studium filozofie a teologie s perspektivou vstupu do kněžského semináře. Peníze na studia si Josef obstarává sám drobnými výtvarnými zakázkami, čímž rozvíjí své umělecké nadání a touží se stát malířem. Touha jít za svým

snem zvítězila nad studiem teologie a rodiče přání dvaadvacetiletého muže nakonec akceptovali.

Z malíře ranhojičem v armádě

Roku 1778 tak Josef odchází do Vídně studovat malířskou akademii. Během studia se živí především malováním pokojů. Zde potkává vojenského lékaře Jana Adama Schmidta, který jej požádal o přeložení lékařské učebnice z latiny do němčiny. Setkání změnilo Gallašovu životní dráhu. Roku 1782 je přijat jako praktikant u pluku Karla Toskánského a absoluuje chirurgický kurz.

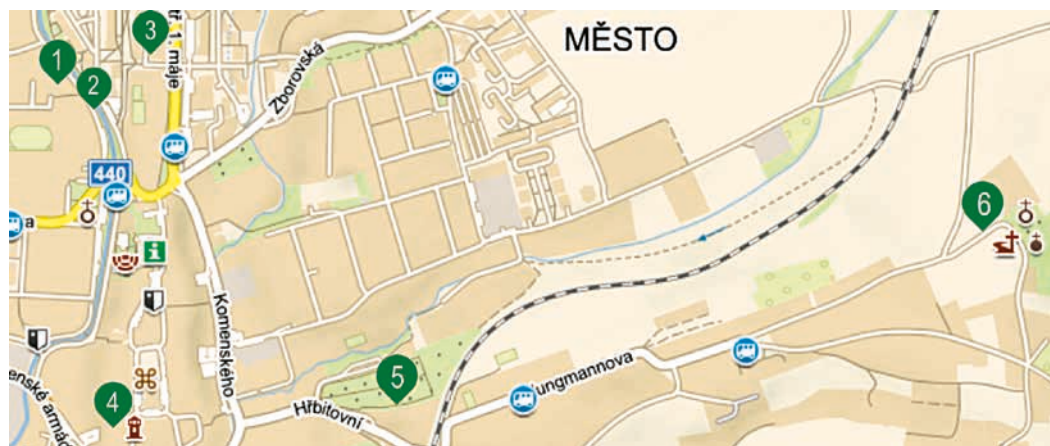
Záhy je jmenován vrchním ranhojičem u generálního štábu ve válce s Tureckem. Dokonce sám císař Josef II. Gallaše pověřil tajnou generální inspekcí stavu armádních nemocnic v Rakousku-Uhersku. Lékařskou praxi následně provozuje v haličské Jaroslavi, kde se mu vážně zánitilo pravé oko a nevhodnou léčbou došlo k úplnému oslepnutí. V této době jej osobně navštěvuje korunní princ František. Vídeňské kontakty mu několikrát přišly

Dnešní Gallašova ulice v roce 1882, malba Friedrich Kulnigg. Zdroj: Muzeum a galerie Hranice

Gallašova knihovna v depozitáři městského muzea v Hranicích. Foto: MKZ Hranice

Na mapě jsou vyznačena místa, která se vážou k osobnosti Josefa H. A. Gallaše. Bod 1 označuje Gallašův dům, nedaleko od něj se nachází památná lípa (bod 2). V bodě 3 se nachází Gallašova podobizna na fasádě Základní školy na tř. 1. máje z roku 1906. Číslo 4 znázorňuje Městské muzeum v Hranicích, kde se v depozitáři nachází Gallašova knihovna. Na městském hřbitově naleznete bod 5 – Gallašův hrob. Na Kostelíčku najdete zachovanou Gallašovu olejomalbu (bod 6). Zdroj: mapy.cz

Památný strom Gallašova lípa byl zřejmě vysazen při některém z výročí Gallaše, její věk se odhaduje na 180 let. Foto: Kateřina Macháňová

Gallašův dům na přelomu 19. a 20. století. Zdroj: sbírka Milana Králíka

Gallašův dům v současnosti s pamětní deskou z roku 1885. Foto: Jiří Necid

vhod při konfliktu s nadřízenými, a to i v době jeho hranického působení. Náročná operace ve Vídni mu sice zrak částečně vrátila, avšak do konce života viděl pouze na levé oko. Kvůli svému zdravotnímu stavu byl ve svých pětatřiceti letech nucen požádat o nástup do penze a vrací se do svých rodných Hranic, aby zde započal nejvýznamnější kapitolu svého dospělého života.

Návrat do rodných Hranic

Při návratu do Hranic se seznámil s Annou Anderlovou dcerou váženého měšťana Karla Anderly. Anna prožívala nešťastné manželství, ze kterého jí Gallaš pomohl uniknout. Svateba se konala ve farním kostele v lednu 1794. Manželství však zůstalo bezdětné. Anna zemřela ve svých dvaasedmdesáti letech na břišní tyfus v listopadu 1836.

Po návratu do Hranic se Josef Gallaš snažil přispět k povznesení sociální a kulturní úrovně

města a jeho obyvatel. Žil a pracoval ve svém domě čp. 170, kde provozoval lékařskou praxi. Přestože pobíral skromnou penzi, nechával honorář na svých pacientech, kteří toho často zneužívali a lékařskou pomoc dostatečně peněžně neocenili. Dokonce ve své ordinaci zavedl i očkování proti neštovicím.

Výuka nadaných dětí a špitál pro nemajetné

V roce 1802 ale Gallaš částečně ohlučnul v důsledku rány blesku do nedalekého topolu, což mu ztížilo léčení hranických obyvatel. Z toho důvodu se byl nucen živit výtvarnými zakázkami. Z dochovaných větších malířských pláten můžete zhlédnout obraz Čtrnáct svatých pomocníků v kostele Narození Panny Marie (Kostelíček) a Kristus v hrobě v hranickém muzeu. Od roku 1806 zdarma vyučoval několik hodin týdně hranické nadané děti kreslení, řezbářství a ma-

lování. Mimořádné Gallašovo sociální cítění vedlo k tomu, že asi v roce 1820 v bočním stavení svého domu zřídil špitál pro nemajetné pacienty. Po jeho smrti se ze špitálu stala první hranická veřejná nemocnice (1857), která v domě zůstala až do roku 1865.

Založení veřejné knihovny

K jeho největším občanským počínům však patří založení veřejné knihovny v roce 1811, která byla umístěna do oratoře ve farním kostele a označena jako kostelní knihovna. Gallaš doufal, že zpřístupněním hodnotných náboženských knih hranickým občanům zabrání četbě osvěcenských protináboženských textů či jiné zábavné literatury, kterou nacházel u svých pacientů. Několik knih knihovně věnoval darem. Následně byla knihovna přemístěna do muzea, jehož součástí je dodnes (více než 2300 svazků). Současně se také

věnoval své literární činnosti a v roce 1813 publikoval rozsáhlý soubor básní Múza moravská, který patří dodnes k předním dílům národního obrození. Také se jako první začal věnovat historii města a rozhodl se vydat jednotné dílo Stručné dějiny města, publikované roku 1836. Jedná se o jednu z prvních knižních městských dějin Moravy.

Josef H. A. Gallaš zemřel v roce 1840 v úctyhodných osmdesáti čtyřech letech a byl pochován na městském hřbitově v Hranicích. Památkou na něj zůstává jeho rodný dům čp. 170, který se nachází v nynější Galašově ulici a na němž je umístěna pamětní dneska z roku 1885. V blízkosti Gallašova domu se nachází také Gallašova lípa, která byla zřejmě vysazena při některém z výročí Gallaše a její věk se odhaduje na více než sto osmdesát let. Na fasádě Základní školy na třídě 1. máje v Hranicích můžeme také narazit na Gallašovu podobiznu z roku 1906. **Kateřina Valentová**

Gallašův hrob na městském hřbitově s bustou z roku 1946. Foto: Kateřina Macháňová

INZERCE

Hledáte stabilní zaměstnání?

Řid'te autobus Arriva!

725 100 725

www.arriva.cz/kariera

 arriva

a DB company

Co se děje a co se bude dít v Hranicích

Pátek 1. 10.

14:00 - Oslavy 150. výročí založení Gymnázia Hranice – součástí bude prohlídka školy a volejbalový turnaj smíšených družstev absolventů školy. K dispozici budou školní almanachy a kalendáře. Koná se v budově Gymnázia Hranice, Zborovská 293.

19:00 - Letní kino: Není čas zemřít (akční, titulky, 2021) – koná se v letním kině v Hranicích, Komenského 263, vstupné 140 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě. Pokladna je otevřena hodinu před začátkem představení.

Sobota 2. 10.

14:00 - Oslavy 150. výročí založení Gymnázia Hranice – hudebně-divadelní vystoupení absolventů Gymnázia Hranice. Koná se v Divadle Stará střeňnice v Hranicích, Sady Čs. legií 770, nutná rezervace na www.gymnaziumhranice.cz.

16:00 - Oslava výročí 80 let atletiky v Hranicích – oslava se bude konat v Zrcadlovém sále Kasáren generála Zahálky. Součástí oslavy budou panely z výstavy 80 let hranické atletiky. Vstupné dobrovolné. Oslavy proběhnou dle aktuálních hygienických opatření.

19:00 - Letní kino: Minuta věčnosti (drama, ČR, 2021) – koná se v letním kině v Hranicích, Komenského 263, vstupné 130 Kč.

Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě. Pokladna je otevřena hodinu před začátkem představení.

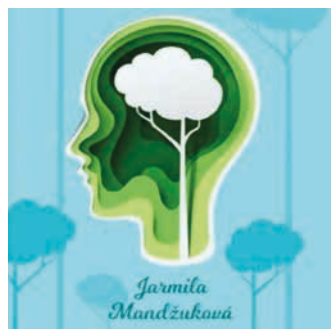
Neděle 3. 10.

17:00 - Batukáda Cup – první ročník postupové taneční soutěže. Koná se v sokolovně v Hranicích, Tyršova 880.

Pondělí 4. 10.

18:00 - Zdraví je v naší hlavě – přednáška Ing. Jarmily Mandžukové, odbornice na zdravou výživu a autorky desítek knih. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118, vstupné 50 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě.

Pátek 8. 10.

19:00 - Letní kino: Karel (dokumentární, ČR, 2020) – koná se v letním kině v Hranicích, Komenského 263, vstupné 130 Kč.

Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě. Pokladna je otevřena hodinu před začátkem představení.

Sobota 9. 10.

14:00 - Všichni společně v pohybu: Ukaž, co ještě umíš! – sedmý ročník sportovního odpoledne s úkoly pro děti i dospělé, občerstvení zajištěno. Koná se v areálu tělocvičny jednoty Sokol Hranice, vstup zdarma.

19:00 - Letní kino: Karel (dokumentární, ČR, 2020) – koná se v letním kině v Hranicích, Komenského 263, vstupné 130 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě. Pokladna je otevřena hodinu před začátkem představení.

Úterý 12. 10.

19:30 - Paměť národa představí dokumentární film Adama Drdy: Samoty – Německé historie z Moravy – večery s Pamětí národa budou zdarma zpřístupněny široké veřejnosti. Promítání proběhne v Zámeckém klubu v Hranicích.

Středa 13. 10.

18:00 - Kruh přátel hudby: Jan Ostrý & Silvie Ježková – koncert v rámci Kruhu přátel hudby. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné 120 Kč (předplatné KPH je pro letošní sezónu zrušeno). Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Čtvrtek 14. 10.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Jan Severa: Obrazy. – koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728, vstup zdarma.

Sobota 16. 10.

6:00–13:00 - Auto-moto-večerán burza – tradiční burza týkající se převážně motorismu. Koná se na letišti v Drahotuších.

Úterý 19. 10.

18:00 - Setkání s Ladislavem Heryánem – koncert se známým římskokatolickým knězem a rockerem. Koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728. Vstupné dobrovolné.

Středa 20. 10.

18:00 - Podzimní koncert Dášy Čočkové a Vladimíra Jakuba Knápků: Od romantiky k lidovce – program nestárnoucích hitů a melodií, které potěší každou generaci. Koná se v galerii M+M v Hranicích, Juríkova 16, vstupné dobrovolné.

Pátek 22. 10.

20:00 - Jakub Děkan & band – koncert populární kapely se uskuteční v Zámeckém klubu

v Hranicích, vstupné 300 Kč, v předprodeji 250 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě.

Sobota 23. 10.

9:30 - Horský běh: Memoriál Petra Kroči – čtvrtý ročník tradičního běžeckého závodu pro muže i ženy. Start od hranické sokolovny, Tyršova 880. Startovné 200 Kč.

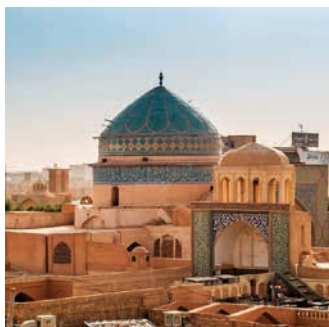
Pondělí 25. 10.

18:00 - Kruh přátel hudby: Trio Bohémo – koncert v rámci Kruhu přátel hudby. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné 120 Kč (předplatné KPH je pro letošní sezónu zrušeno). Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Úterý 26. 10.

18:00 - Írán – dvě tváře Persie – cestovatelská přednáška Michala Štěpánka se uskuteční v Zámeckém klubu v Hranicích.

Vstupné 50 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479 nebo na místě.

Středa 27. 10.

9:00 - Halloweenské nocování – bohatý program s tematikou Dušiček a Halloweenu pro děti od 7 do 12 let. Sraz a přenocování proběhne v Domě dětí a mládeže Hranice, Galašova 1746, nutná rezervace na www.ddmhranice.cz.

18:00 - Dušičková noc – dobrodružná večerní trasa po kalíšcích pro děti a rodiče. V cíli je zajištěno drobné občerstvení. Vychází se od Pragometal recycling, Vrchlického 573, rezervace na www.ddmhranice.cz.

Čtvrtek 28. 10.

17:30 - Tradiční lampionový průvod k výročí vzniku samostatného Československého státu – sraz účastníků průvodu je před Zámeckým hotelem v Hranicích, vyhrávat bude Velký dechový orchestr ZUŠ Hranice. V 18:00 se vydá lampionový průvod na Školní náměstí. Po květinových darech, projevech a státní hymně se průvod přesune do letního kina, kde v 19:00 propukne ohňová show a následovat bude promítání animovaného filmu Tom a Jerry. Na celou akci je vstup zdarma.

19:15 - Letní kino: Tom a Jerry (animovaný, ČR, 2020) – akce v rámci oslav 103. výročí Dne vzniku samostatného československého státu. Koná se v letním

kině v Hranicích, Komenského 263, vstupné zdarma.

PŘIPRAVUJEME

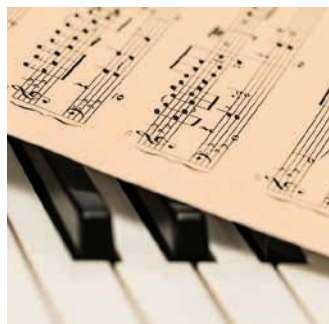
Pondělí 1. 11.

18:00 - Kruh přátel hudby: Ostava Brass Quintet – koncert se koná v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné 120 Kč (předplatné KPH je pro letošní sezónu zrušeno). Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Čtvrtek 4. 11.

18:00 - Podzimní koncert ZUŠ Hranice – koncert se koná v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118, vstupné zdarma.

Středa 10. 11.

18:00 - Kruh přátel hudby: Violoncello dvou generací – koncert se koná v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné 120 Kč (předplatné KPH je pro letošní sezónu zrušeno). Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Čtvrtek 11. 11.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Jan Jaroš: Lesy a jejich interiéry – koná se ve výstavní síni Stará radnice v Hranicích, Radniční 1, vstup zdarma.

Středa 24. 11.

18:00 - Kruh přátel hudby: Hana Fialová: Slavné muzikálové melodie – koncert se koná v Koncertním sále v Hranicích,

Zámecká 118, vstupné mimo předplatné KPH 120 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku v Hranicích, tel. 581 607 479.

Pátek 3. 12.

17:00 - Slavnostní rozsvícení vánočního stromu – již tradičně se koná na Masarykově náměstí v Hranicích. Součástí je doprovodný program pro malé i velké, vstup zdarma. Podrobný program přineseme v dalším vydání Hranického zpravodaje a na plakátech.

POŘADÁTE ZAJÍMAVOU AKCI?

Napište nám na e-mail infocentrum.zamek@mkz-hranice.cz nebo zavolejte na 581 607 479.

PROGRAM AKCÍ

Navštivte webové stránky a vyberte si z pestrého programu akcí v Hranicích a okolí kultura-hranice.cz.

Nepřišel vám do schránky Hranický zpravodaj? Volejte 581 607 479.

UZÁVĚRKA

PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ HRANICKÉHO ZPRAVODAJE JE **VE ČTVRTEK 7. ŘÍJNA 2021.**

Kam na výstavy v Hranicích

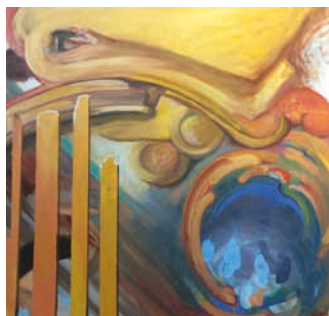
Galerie Synagoga

Janáčkova 728, Hranice, tel. 778 777 893, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: út–so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 10. 10. 2021 - Ivan Komárek: Barvy květin. Výstava představuje tvorbu Ivana Komárka, podle kterého patří květiny v malířství k základním tématům. Ve svých dílech se nechává inspirovat netradičními materiály, které zpracovává do závěsných, někdy i prostorových obrazů. Ivan Komárek se zabývá malbou, kresbou, koláží, grafikou, tvorbou objektů a keramickou plastikou.

14. 10. – 28. 11. 2021 - Jan Severa: Obrazy. Malíř a restaurátor Jan Severa se narodil v roce 1937. Vystavovat začal od poloviny šedesátých let v konfrontacích se svými generačními vrstevníky. Zaměřením je figurální, svůj nejvlastnější projev našel ve výrazovém rejstříku nové figurace. Jeho díla se nacházejí například v Národní galerii Praha.

Stará radnice

Radniční ul. 1, Hranice, tel. 775 854 497, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: út–so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 7. 11. 2021 - Emma a Barbora Srncovy: Cesta ke štěstí. Do světa fantazie, klidu, úsměvů a barev můžete vstoupit na výstavě dvou žen – výtvarnice Emmy Srncové a její dcery, herečky a malířky Barbory Srncové. Můžete se proletět nad Kampou, obdivovat jaro na Karlově mostě i motivy z Čertovky. K vidění jsou litografie, malovaný banner a polštář s perinou.

Do 5. 12. 2021 - Hranická rocková scéna devadesátých let. Staré hudební nástroje, plakáty, výstřižky z novin, demokazety a vzkazy upozorňující muzikanty na nadměrný hluk. To všechno můžete vidět a slyšet na výstavě, která připomíná hranické kapely ze „svobodných a divokých“ devadesátých let minulého století.

Zbrašovské aragonitové jeskyně

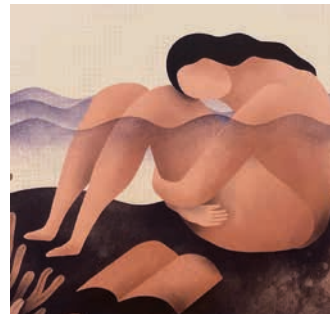
Teplíce nad Bečvou 75, tel. 581 601 866, 724 275 825, www.caves.cz
Otevřeno: srpen út–pá 9:00–16:00, so–ne 9:00–17:00.

Do 31. 10. 2021 - Můj rezavý svět. Výstava akademického architekta Libora Sošťáka. Autor tvoří objekty poznamenané destruktivním vlivem prostředí či živlů a používá metodu, kterou lze charakterizovat jako „malování rzi“. Výstavu můžete vidět v rámci prohlídky jeskyní v jejich provozní době.

Galerie Severní křídlo zámku

Pernštejské nám. 1, Hranice, tel. 581 828 114, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: po a st 8:00–17:00, út a čt 8:00–15:00, pá 8:00–14:00, so–ne zavřeno.

Do 5. 11. 2021 - Výstava Talent ZUŠ. Výstava uměleckých prací absolventů výtvarného oboru ZUŠ Hranice pod vedením trojice učitelů – Bc. Pavlína Zábranské, Mgr. Evy Vojtěškové a MgA. Tomáše Janíka. K vidění jsou díla z oblasti grafického, průmyslového a textilního designu, architektury, knižní ilustrace, animace, sklářství a výtvarné pedagogiky.

Muzeum na zámku

Pernštejské nám. 1, Hranice, tel. 581 607 479, www.muzeum-hranice.cz.
Otevřeno: po předchozí domluvě v Turistickém informačním centru na zámku.

Hranice na mušce. Stálá expozice zbraní ze sbírek hranického muzea představuje unikátní kousky. K vidění jsou ruční palné i chladné zbraně z různých koutů světa. Část expozice je věnována i vojenským ústavům a historii vojenské akademie v Hranicích. Návštěvníci se dozvědí také informace o hranickém střeleckém spolku a místní střelnici. Vyzkoušet si mohou vojenský hrací stůlek.

Model historického jádra Hranic. Model historického centra Hranic znázorňuje podobu města v 18. století. Jeho autorem je historik Stanislav Miloš, který k tvorbě využíval papírové krabíčky. Ty postupně proměnil v malebné domečky tvořící historické centrum Hranic. Součástí expozice jsou také panely s informacemi o vývoji a historii hranického zámku.

Dvorana zámku

Pernštejské nám. 1, Hranice. Otevřeno: denně 7:00–17:00.

11. 10. – 21. 10. - Má vlast cestami proměň. Putovní výstava přináší svědectví o proměnách zanedbaných míst v místa upravená a užitečná. Prostřednictvím fotografií a příběhů prezentuje stav před rekonstrukcí a po ní. Každý rok na výstavě uvidíte opravy různých staveb. Výstava bude probíhat ve dvoraně hranického zámku.

Galerie M+M

Jurikova 16, Hranice, tel. 581 602 148, galeriimm.wordpress.com.
Otevřeno: st–ne 13:00–17:00 (dopoledne na zazvonění nebo po předchozí domluvě).

Do 8. 10. 2021 - Výtvarníci z Beskyd. Výstava amatérských výtvarníků z Hranic a okolí. K vidění jsou obrazy akvarely, olejomalby i kresby.

15. 10. – 29. 10. 2021 - Třetí salón výtvarníků. Výstava amatérských výtvarníků z Hranic a okolí. K vidění budou obrazy, fotografie, powertext, dřevorezby a další díla.

Na Staré radnici ožil svět fantazie

Barbora Srncová uchvátí svým výkladem a vyprávěním na vernisáži všechny přítomné. Výstava Emmy a Barbory Srncových *Cesta ke štěstí* je na Staré radnici k vidění až do 7. listopadu. Foto: 3× Jiří Necid

Čtvrtky na námku skončily, zaujal i karikaturista a blešák

Čtvrtky na námku skončily. Nejružnější programy oživovaly hranické náměstí od června do srpna. Poslední srpnový čtvrtek si s námi počasí pohrávalo, nicméně v čase, kdy byl na náměstí blešák, výtvarná dílna a karikaturista Martin Hron, se umoudřilo a přestalo zlobit s deštěm. Na karikaturistu stála fronta, a kdo se účastnil blešáku, určitě prodal. Zájem byl hlavně o dekorace a historické kousky z půdy. Foto: Pavlína Facková

Barbora Orságová získala mistrovský titul v pole sportu

Barbora Orságová zářila na mistrovství republiky. Foto: Aleš Bedlík

Zlatou medaili na srpnovém mistrovství republiky a postup na říjnové mistrovství světa slaví hranická sportovkyně v oboru pole dance, neboli tance na tyči, Barbora Orságová. Připsala si tak další letošní úspěch do své neustále se rozšiřující sbírky. Na

jaře se jí totiž podařilo zvítězit v rakouské talentové soutěži „Show your talent“, když ve finále zvítězila v duelu s pole dance tanečnicí Elisabeth Perschel.

Mistrovství ČR v pole sportu pořádá Czech Pole Sport Organization, která se řídí mezinárod-

ními pravidly IPSF (International Pole Sport Federation), proto je v elitní kategorii možné nominovat se na mistrovství světa. Letos poprvé bude MS virtuální, účastníci budou hodnoceni pomocí videa.

Na Mistrovství ČR získala Barbora Orságová, která trénuje svěřenkyně jak v Hranicích, tak i v Brně, kde nyní žije, také trenérské úspěchy. Uspěly její hranické svěřenkyně, které za ní dojíždějí až z Ostravy: Lenka Biskupová, která získala 2. místo v kategorii profi junior a Kateřina Jůzová získala 5. místa v kategorii amatér junior. Z brněnské části se nejvíce prosadila Natálie Křečková, která byla první v kategorii profi junior.

Barbora Orságová pochází z Hranic, kde také vystudovala víceleté gymnázium. V sedmácti letech objevila kouzlo pole dance, který v sobě kombinuje prvky tance, akrobacie, ladnosti i silového sportu. V roce

2017 otevřela v Hranicích vlastní taneční studio zaměřené na akrobacii na tyči. V roce 2020 zvítězila na otevřeném Mistrovství Rakouska.

(bak)

Barbora Orságová uspěla i v soutěži Show your talent.

Foto: Jörg Klickermann

Judisté Železa sbírali jeden úspěch za druhým

Robert Trojnar získal titul akademického mistra ČR

Uplynulý víkend byl pro hranické judo nabitý událostmi, zástupci oddílu Judo Železo Hranice předváděli své umění hned na čtyřech různých místech v Česku a Polsku. Na aktuálně probíhajících Českých akademických hrách reprezentovali náš oddíl tři závodníci. Nejlépe se vedlo Robertu Trojnarovi, kterému se při jeho premiéře na této soutěži povedlo vybojovat první místo ve váze do jedenaosmdesáti kilogramů pro Univerzitu Palackého. Titul v této kategorii tak zůstává již třetí rok v držení hranických judistů, při poslední příležitosti ho totiž vybojoval Robertův sparring partner Šimon Skurka.

Šimon letos startoval ve vyšší váhové kategorii, a to do devadesáti kilogramů za brněnské Vysoké učení technické. Šimonovi se podařilo zvítězit v prvních dvou zápasech, v semifinále však podlehl budoucímu vítězi kategorie a nakonec tak vybojoval bronzovou medaili.

Posledním závodníkem startujícím v barvách Vysoké školy

báňské byl Václav Jašek (Judo Závišice). Vašek bojoval v nejtěžší váhové kategorii nad sto kilogramů a po dvou vítězstvích a jedné prohře s budoucím mistrem bral stříbrnou medaili, čímž uzavřel kompletní sadu cenných kovů.

Vašut bronzový v Krakově

Velice se dařilo i Dominiku Vašutovi, který reprezentoval nejenom Hranice, ale i Českou republiku na na turnaji Krakow Judo Open v polském Krakově. Dominik zápasil v kategorii do jedenaosmdesáti kilogramů, ve které s celkovou bilancí třech vyhraných zápasů a pouze jedné porážky vybojoval krásné třetí místo.

Hranická želízka zazářila na Lízátkovém turnaji

Přímo medailové žně čekaly na nejmladší zástupce Železa, kteří se utkali na tatami v Uherském Brodě. Z Lízátkové ceny si Ondra Janíček odvezl zlatou medaili, Adam Plevák a Tadeáš Ondroušek si odvezli druhé místo a František Vávra s Terezkou

Vřeskou vybojovali bronzovou medaili.

Září ve znamení náborů a ukázek juda

Poslední událostí v režii hranických závodníků byly ukázky juda v Galerii Přerov. Ne náhodou bylo zvoleno právě toto město, Přerov-Předmostí je totiž po Hranicích druhou největší

judistickou základnou Železářů. Hraničtí závodníci představili judo širokému obecnstvu a zájemci si mohli i ledacos vyzkoušet. Ukázky byly pořádány při příležitosti náboru nových členů, který sice běží celoročně, ale vrcholí právě se začátkem nového školního roku. Zájemci si mohou přijít judo vyzkoušet na tréninky, které jsou celé září zdarma.

Šimon Skurka

Robert Trojnar na stupních vítězů. Foto: JC Železo Hranice

TIRÁŽ: Hranický zpravodaj č. 10/2021 • Periodický tisk územního samosprávného celku. • Vychází 12x ročně v Hranicích • Vychází 1. října 2021 • Ročník VII. • **Vydávající** Městská kulturní zařízení Hranice, příspěvková organizace se sídlem Masarykovo náměstí 71, 753 01 Hranice, IČO: 71294686 • **Grafická úprava a tisk:** © KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Čajkovského 1511, 738 01 Frýdek-Místek • **Náklad:** 8 400 ks • **Distribuce:** Česká pošta, **zdarma do všech domácností v Hranicích a místních částí** • **Redakce:** tel. 581 607 479, e-mail: infocentrum.zamek@mkz-hranice.cz • **Editoři:** Ing. Nada Jandová, Ing. Petr Bakovský • **Korektury:** Mgr. Renata Doleželová • **Hranický zpravodaj na internetu:** www.mesto-hranice.cz/hranicky-zpravodaj • Zaregistrováno Ministerstvem kultury ČR pod zn. MK ČR E 22143 • Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit • Účastí na programech pořádaných Městskými kulturními zařízeními Hranice, p. o., IČO 71294686, dává jejich účastník souhlas s užitím pořízených fotografií a videodokumentace pro propagační materiály organizace (webové stránky, Hranický zpravodaj, tiskoviny, Facebook). Souhlas se dává do odvolání.